

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport 2019

Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

Colofon

Titel	Auditrapport RvIG 2019
Uitgebracht aan	Algemeen directeur Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG)
Datum	13 maart 2020
Kenmerk	2020-0000059457

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Achtergrond, doelstelling en reikwijdte—4
2	Opvolging bevindingen 2018—6
3	Nog geen inzicht in de volledigheid opbrengsten BRP—8
4	Factureren opbrengsten—9
5	Controle inkopen en inhuur—10
5.1	<i>Geheimhouding—10</i>
5.2	<i>Onderbouwing prestatieverklaring—11</i>
6	Betalingsproces—12
7	Beschrijving AO/IC in ARIS grotendeels gerealiseerd, maar met verbeterpotentie—14
7.1	<i>Overzichtelijkheid—14</i>
7.2	<i>IC-belang voor goede AO/IC—14</i>
7.3	<i>ARIS is nog niet volledig gevuld—15</i>
8	Aandachtspunten voor jaarverslag en eindejaarafsluiting—16
8.1	<i>Aanlevering balansdossier erg laat en kwalitatief beperkt—16</i>
8.2	<i>Interne controle op het jaarverslag niet zichtbaar—16</i>
9	GITC, application controls en IT-landschap—18
10	Ondertekening—19

1 Achtergrond, doelstelling en reikwijdte

Inleiding

In het kader van de wettelijke controle van de jaarverantwoording van het ministerie van BZK hebben wij in de afgelopen periode onderzoek uitgevoerd bij het agentschap RvIG. In deze rapportage geven wij een samenvatting van de relevante bevindingen en aandachtspunten.

Achtergrond

Met ingang van het controlejaar 2018 is door FEZ van BZK besloten dat voor het agentschap RvIG geen separate controleverklaring benodigd is. Bij het begrotingshoofdstuk VII, waarin de verkorte verantwoording van RvIG wordt opgenomen, zal wel een controleverklaring worden verstrekt.

Werkzaamheden

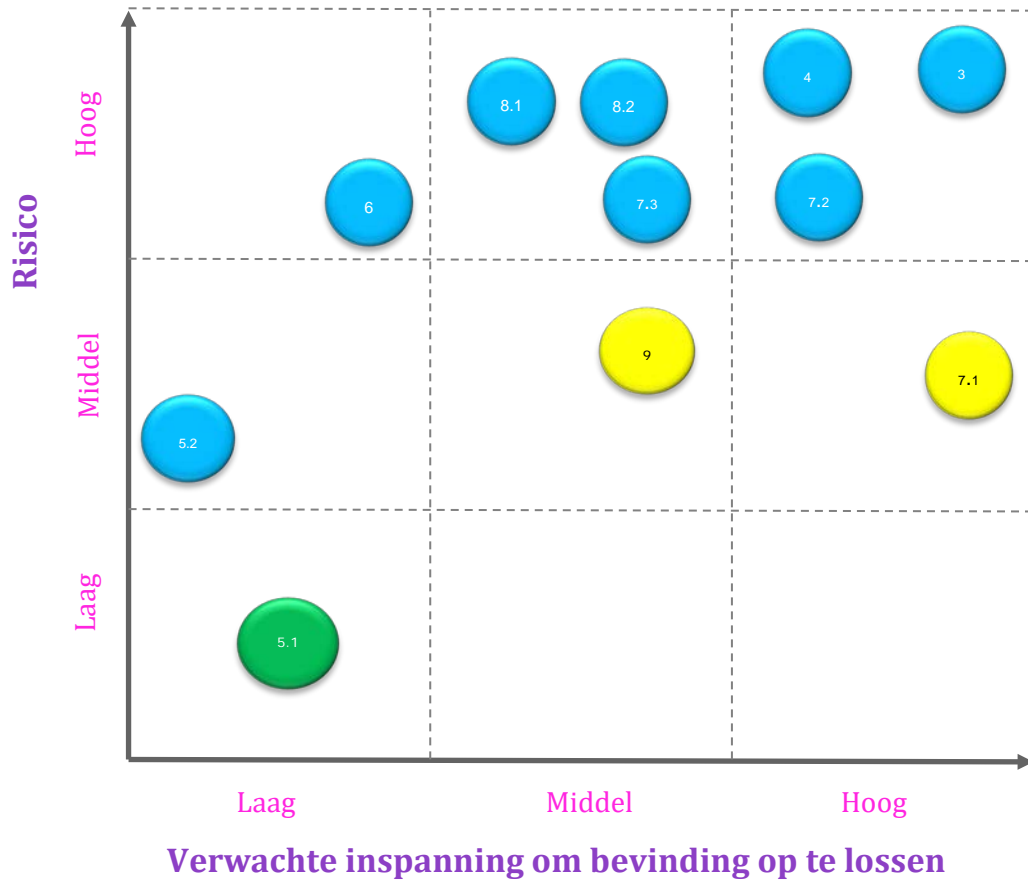
De bevindingen en aandachtspunten in deze rapportage vloeien voort uit de controle over het boekjaar 2019. Wij hebben hierbij de volgende processen gecontroleerd: Inkoopproces, Opbrengsten, Betaalproces, alsmede het IT-beheer. Daarbij hebben wij ook de opvolging van onze bevindingen uit 2018 beoordeeld. Voorts hebben wij gegevensgerichte controle en de balanscontroles uitgevoerd, die nodig zijn om een oordeel te vormen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verkorte jaarrekening van de RvIG over 2019.

Bevindingen

Tot op heden hebben wij over het algemeen een positief beeld bij de processen en documenten, die wij hebben gecontroleerd. Derhalve worden alleen onze bevindingen met verbeterpotentie in dit rapport uitgewerkt met de eventuele risico's en mogelijk handelingsperspectief.

Samenvattend

Handelingsperspectief: Resultaten Controle 2019
Bevindingen en risico matrix 2019

Legenda:

- = hoge prioriteit
- = gemiddelde prioriteit
- = lage prioriteit

De prioriteit is een inschatting/voorstel van de ADR gebaseerd op risico in combinatie met verwachte inspanning.

2 Opvolging bevindingen 2018

In de volgende tabel worden de bevindingen uit de rapportage over 2018 samengevat en daarbij aangegeven in hoeverre deze ons inziens zijn opgelost. Bevindingen die nog niet zijn opgelost worden in de volgende paragrafen beschreven met verwijzing in de kolom Status.

Nr.	Bevinding 2018	Risk	Status
1.	AVG: wordt centraal door ADR onderzocht.		
2.	Hoog continuïteitsrisico operationele dienstverlening Open Tekst (bevinding accountant Open Tekst 2017)	H	Opgelost; Contract is gewijzigd, loopt tot 2023. Hiermee is Open Tekst contractueel verantwoordelijk/verplicht voor de continuïteit.
3.	Onvoldoende inzicht volledigheid opbrengsten BRP	H	Nog niet opgelost; zie 8
4.	Risico ongeautoriseerde betalingen (geen 4-ogenprincipe)	H	Opgelost; ten minste 2 personen keuren goed
5A.	Risico ongeautoriseerde betalingen (geen zichtbare controle hashtotalen)	L	Nog niet opgelost; zie 6
5B.	Procesbeschrijvingen nog te vaag (wie controleert wat)	L	Nog niet opgelost; zie 7
6.	Tariefcontrole en prestatieleveringen inkopen niet zichtbaar en centraal vastgelegd	L	Nog niet opgelost; zie ook 5.3
7.	Controle handmatige/reguliere betalingen IBP en inlezen retourinformatie Accountview onvoldoende beschreven	L	Nog niet opgelost; zie 3
8.	Gebruik niet-gepersonaliseerde accounts en geen logging	H	Opgelost
9.	Risico doorbreking functiescheiding: Hoofd business control heeft alle rechten en toegang tot niet-gepersonaliseerde account	H	Opgelost
10.	Back-up/recovery van kritische systemen en documentatie daarvan niet op orde.	H	Nog niet opgelost
11.	Wijzigingsbeheer onvoldoende gedocumenteerd en inzichtelijk	M	Nog niet opgelost
12.	Wachtwoordbeheer voldoet niet aan de gestelde normen	M	Opgelost
13.	Facturatie opbrengsten niet conform besluit BRP; gefactureerd < gerealiseerd aantal berichten.	H	Nog niet opgelost; zie 4

Managementreactie

Punt 10

Documentatie was aanwezig voor de situatie waar technisch beheer werd uitgevoerd door RvIG zelf. In 2018 is geen test gedaan van de back up/recovery.

In 2019 is RvIG gemigreerd en is technisch beheer overgedragen aan SSC ICT. Besloten is geen back up/recovery meer te doen op de omgeving van RvIG zelf. Afgelopen half jaar zijn we met SSC ICT bezig geweest met de migratie en het oplossen van problemen. We hebben geen back-up/recovery test uitgevoerd. ADR heeft geen gebruik gemaakt van de aanbieding om bij SSC ICT het gesprek aan te gaan.

Punt 11

Voor 2018 is het wijzigingsbeheer gevolgd die voor RvIG breed van toepassing is. Tijdens de controle van 2019 heeft RvIG samen met de ADR geconcludeerd dat we een wijzigingsbeheer procedure moeten opstellen specifiek voor AccountView, aangezien het RvIG brede wijzigingsbeheer een niet noodzakelijk aantal medewerkers worden betrokken.

3 Nog geen inzicht in de volledigheid opbrengsten BRP

Bevindingen

Over controlejaar 2018 hebben wij gerapporteerd over onzekerheid ten aanzien van de stroom opbrengsten, omdat onvoldoende geschikte controle-informatie beschikbaar is. Om de volledigheid van de opbrengsten BRP over het boekjaar te kunnen vaststellen is het van belang dat de betrouwbaarheid van de primaire registratie van het aantal berichten wordt aangetoond. Dat is ook voor 2019 niet gelukt. Wij hebben wel vastgesteld dat RvIG al gevorderd is met het treffen van maatregelen om de betrouwbaarheid van de aantallen vanaf 2020 aan te kunnen tonen.

In het huidige 3402 type II rapport tussen Open Text en KPMG zullen vanaf 2020 extra controles worden opgenomen om de opzet, bestaan en werking van de controlemaatregelen, die relevant zijn voor de aantallen van het berichtenverkeer, te kunnen aantonen.

Omtrent de kwaliteit van het functioneel beheer en het technisch beheer van de Webservice (DICTU) heeft inmiddels afstemming tussen de ADR en RvIG plaatsgevonden. RvIG voert het functioneel beheer uit. Daarnaast maakt RvIG ten behoeve van het technisch beheer gebruik van de audit die door de accountant van DICTU wordt uitgevoerd.

Risico

Het kan gebeuren dat niet alle relevante informatie uit de databases worden geëxtraheerd. Daardoor is de facturatie mogelijk niet juist en of niet volledig. Afhankelijk van de uitkomsten van de nadere werkzaamheden van de ADR, kan dit gevolgen hebben voor het oordeel in de controleverklaring bij het begrotingshoofdstuk VII.

Voortgang

Als RvIG op de ingeslagen weg verder gaat verwachten wij dat de betrouwbaarheid van het aantal berichten vanaf 2020 of 2021 aangetoond kan worden.

Prioriteit

Managementreactie

RvIG heeft zicht op de keten en de partijen die daarin een rol spelen.

1. Zoals ook ADR aangeeft zal de TPM van OpenText (berichtenverkeer) voor 2020 worden aangepast. De correcte werking van de systemen die berichten tellen en rapporten zullen onderdeel worden van de controle.
2. Daarnaast voert RvIG controles uit bij wijzigingen om te borgen dat de werking van de webservice geborgd is (telling en rapportages werken correct). Hiervan is een dossier voor 2019 om de werkzaamheden en correcte werking aan te kunnen tonen.
3. RvIG is gestart met een traject waarbij DICTU als technisch beheerder een TPM overhandigd waaruit blijkt dat DICTU correct haar werkzaamheden uitvoert. Doelstelling is over 2020 te beschikken over een TPM van DICTU.
4. De verwerking van de aantallen in het financiële systeem die uiteindelijk leidt tot de facturatie is aantoonbaar vastgelegd en is jaarlijks onderdeel van de jaarrekeningcontrole uitgevoerd door de ADR.

4 Factureren opbrengsten

Bevindingen

Conform het besluit BRP betalen afnemers van de BRP een bijdrage welke gelijk is aan de staffel waarin zij ingedeeld zijn voor een bepaald jaar. Naar aanleiding van onze bevindingen uit 2018 heeft RvIG een procedure opgezet waarbij een waiver wordt gemaakt indien aan afnemers minder wordt gefactureerd dan het verbruik als gevolg van correcties. Deze correcties hebben bijvoorbeeld betrekking op onterechte facturatie van berichten aan voormalige gemeenten als gevolg van een fusie. Het huidige Besluit BRP biedt namelijk niet de ruimte voor dergelijke correcties. Hierdoor kan het totaal gefactureerd aantal berichten afwijken van het gerealiseerde aantal berichten. Een nieuwe ontwikkeling is dat vanaf 1-1-2021 er een wetswijziging BRP gepland staat waarin het uitvoeren van correcties is toegestaan.

Facturabele berichten:

De financiële administratie ontvangt van functioneel beheer het aantal gerealiseerde berichten per maand ten behoeve van de facturatie. De financiële administratie filtert vervolgens in Excel alleen de facturabele berichten. Een deel van de aantallen van het berichtenverkeer wordt hierdoor niet gefactureerd. Voor ons is het onduidelijk op welke basis een deel van de berichten niet wordt gefactureerd. Wij zien daarvan, ook geen goedkeuring terug in de administratie. Wel wordt achteraf in de Waiver een verklaring opgenomen.

Risico

Indien er berichten worden gefactureerd waarvoor het Besluit BRP geen ruimte biedt ontstaat er een rechtmatigheidsfout. De omvang van de onrechtmatigheid zal in het definitieve rapport worden vastgelegd.

Ten aanzien van de facturabele berichten bestaat het risico dat de opbrengsten te laag zijn verantwoord doordat ten onrechte berichten niet worden gefactureerd. Ook het omgekeerde risico bestaat, namelijk dat de opbrengsten te hoog zijn verantwoord doordat berichten worden gefactureerd waarvan was besloten dat die niet gefactureerd moesten worden.

Handelingsperspectief

Zolang het Besluit BRP nog niet aansluit op de praktijksituatie bij RvIG wordt voor het financieel beheer aanbevolen om naar analogie van waiver-procedure bij aanbestedingen (inkoop) een dergelijke procedure te blijven hanteren voor de BRP opbrengsten. Wij ontvangen in januari 2020 de waiver.

Facturabele berichten:

Wij adviseren om de facturabele en niet facturabele berichten te onderbouwen met wetgeving en een formele goedkeuring hiervoor te implementeren.

Prioriteit

Managementreactie

Het advies is al opgevolgd in 2019 over het controlejaar 2018. De waiver 2019 is inmiddels opgesteld en verstrekt aan de ADR. De omvang van het bedrag dat niet is gefactureerd door het doorvoeren van correcties is lager dan in 2018. Door de herindelingen is het totaal aantal correcties hoger dan 2018 maar diegene die een daadwerkelijke staffeloverschrijding tot gevolg hadden was lager.

5 Controle inkopen en inhuur

5.1 Bevindingen

Voor de inkoopcontrole hebben wij op basis van kritische beoordeling van de kostenrekeningen en cijferanalyse een 9-tal posten geselecteerd voor nadere gegevensgerichte controle. Deze controle is nog niet geheel afgerond. Ten aanzien van 3 aspecten, voortkomend uit deze controle, hebben wij op dit moment de volgende bevindingen:

5.2 Geheimhouding

Belangrijk onderdeel van onze selectie zijn contracten en facturen inzake productiekosten reisdocumenten en vervanging van daarmee verband houdende aanvraagsystemen.

Desbetreffende contracten konden niet aan ons worden verstrekt aangezien, deze aangemerkt zijn als geheim. Wij hebben daarvan een publicatie van de Staatssecretaris gezien. Begeleid door iemand die daarvoor is gescreend konden wij wel inzage krijgen in die contracten.

Daarbij viel het ons op dat de documenten niet zijn voorzien van de voorgeschreven rubricering voor bijzondere informatie.

Risico

Hiermee wordt afgeweken van rijksbeleid, i.c. het geldende "Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013 (BIRBI 2013)". Ondanks het feit dat deze documenten in een afgeschermd omgeving zijn gearcheveerd, bestaat het risico dat niet iedereen evenveel belang hecht aan de geheime status (of dat beseft), als het er niet formeel correct op staat aangegeven. Immers pas uit de inhoud van de documenten blijkt dat de stukken geheim dienen te zijn. Reputatieschade of zelfs schadeclaims kunnen hiervan het gevolg zijn.

Handelingsperspectief

Standaard op elk vertrouwelijk of geheim document de voorgeschreven rubricering er op de juiste plaats en in de juiste vorm vermelden.

Prioriteit

Managementreactie

Tijdens de tussentijds bespreking van bevindingen begin januari hebben wij dit punt besproken met de ADR. RvIG heeft mailwisseling verstrekt aan de ADR met de zienswijze van de HIS. Er zal nog nadere afstemming plaatsvinden over hoe hiermee om te gaan.

Onderbouwing prestatieverklaring

Over het algemeen hebben wij prestatieverklaringen aangetroffen. Daarbij was niet in alle gevallen de onderbouwing ervan goed en/of direct aantoonbaar.

In de digitale workflow in Accountview zien wij de prestatieverklaring van de inkopen. Daarbij wordt veelal ook een korte toelichting gegeven. Bij de uitvraag hebben wij echter niet in alle gevallen een onderliggend bewijsstuk van de geleverde prestatie ontvangen. Naar aanleiding van onze vragen kon dat overigens wel achteraf worden opgeleverd. Voor de interne beheersing is echter van belang dat de geleverde prestatie aantoonbaar wordt gecontroleerd met bewijs daarvan voorafgaand aan de betaling.

Risico

Zonder bewijsstuk kan niet worden aangetoond dat de prestatie daadwerkelijk is geleverd. Dat kan leiden tot een onzekerheid ten aanzien van de geleverde prestatie en heeft impact voor de jaarrekeningcontrole.

Handelingsperspectief

Wij adviseren bij de prestatieverklaring een onderbouwend document te archiveren, dan wel daarnaar te verwijzen, waarmee direct kan worden aangetoond dat de geleverde prestatie daadwerkelijk is gecontroleerd. Aangezien wij slechts een beperkte deelwaarneming hebben gedaan beschouwen wij dit als een middelgroot risico met hoge prioriteit.

Prioriteit

Managementreactie

Wij kunnen ons vinden in het advies van de ADR. Het proces van prestatieverklaring gaat in 2020 bekeken worden of en hoe deze moet worden aangepast.

6 Betalingenproces

Bevindingen

Uit onze data-analyse is naar voren gekomen dat bij alle relevante betalingen in 2019 het vierogenprincipe in Accountview op een goede wijze is toegepast. Voor de ING betaalapplicatie zien wij ook goedkeuringen.

Ons inziens is een sterke en noodzakelijke beheersmaatregel de aansluiting van de hashtotalen tussen Accountview en de betaalapplicatie van ING.

Vanuit Accountview zijn in 2019 geen hashtotalen aangeleverd. Die worden wel gegenereerd door Accountview, maar niet opgeslagen. RvIG bewaart de desbetreffende gegevens digitaal in aparte mapjes per betaling, waarmee controle achteraf mogelijk is. Bij onze deelwaarneming hebben wij geen afwijkingen aangetroffen. Vanuit ING worden doorgaans wel de hashtotalen aangeleverd, die wij ook terugzien in onze data-analyse.

Daaruit blijkt onder anderen dat door de betaalapplicatie inzake 2 weken in juni 2019 (vakantie financieel medewerker) geen hashtotalen zijn aangeleverd. Volgens RvIG zijn voor deze 2 weken de betalingen integraal gecontroleerd, maar is daarvan niets vastgelegd. Van de overige hashtotalen uit de ING betaalbatches kunnen wij niet verifiëren of deze daadwerkelijk intern zijn gecontroleerd op overeenstemming met de financiële applicatie (Accountview). Weliswaar staan daarin de namen van degenen die de batches hebben geautoriseerd (systeemtechnisch noodzakelijk om deze vrij te geven), maar nergens is verder aan te herkennen of de controles ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Risico

Indien niet zichtbaar wordt gecontroleerd of de hashtotalen van de financiële applicatie en de betaalapplicatie op elkaar aansluiten, bestaat het risico dat wijzigingen op het betaalbestand niet (tijdig) worden gedetecteerd.

Ongeautoriseerde en/of onrechtmatige betalingen aan onder meer verkeerde crediteuren kunnen hiervan het gevolg zijn.

Handelingsperspectief

Zichtbaar maken op alle desbetreffende relevante documenten door wie welke controlehandelingen zijn uitgevoerd om te waarborgen dat de hashtotalen van beide systemen met elkaar blijven overeenkomen. Daarmee kan achteraf worden aangetoond dat relevante controles daadwerkelijk zijn uitgevoerd en RvIG op dit aspect dus zelf 'in control' is.

Een sterkere controle met meer zekerheid zou zijn om geschikte hashtotalen uit Accountview mee te sturen met de gegevens voor de data-analyse van de ADR, zodanig dat wij deze voor de jaarrekeningcontrole automatisch kunnen aansluiten met de hashtotalen uit de betaalapplicatie.

Dit laat echter de eigen verantwoordelijkheid van RvIG, om zelf aantoonbaar in control te zijn, onverlet.

Prioriteit

Managementreactie

Bij de implementatie van het werken met de hashtotalen heeft RvIG hoge prioriteit gegeven aan het goed inrichten van dit proces. Dit heeft RvIG gedaan door gebruik

te maken van de rechten die zijn gegeven binnen het betaalproces. Op die manier wordt zichtbaar akkoord gegeven op de controle op de hashtotalen aansluiting AccountView en de bankapplicatie.

ADR verzoekt om aanvullende aantoonbare maatregelen bv door op het betalingsoverzicht een handtekening te zetten. RvIG heeft als aanvullende maatregel gekozen voor het akkoord klikken bij het betaalproces. Het zetten van een handtekening is volgens RvIG arbeidsintensief en dient in deze situatie geen toegevoegde waarde.

RvIG heeft een digitaal dossier en kan het accorderen van betalingen aantonen, zoals ook door de ADR wordt bevestigd, inclusief het 4 ogenprincipe die RvIG hanteert. RvIG kan zich niet vinden in het gestelde risico door de ADR.

7 Beschrijving AO/IC in ARIS grotendeels gerealiseerd, maar met verbeterpotentie

7.1 Bevindingen

Wij hebben vastgesteld dat RvIG al flink is gevorderd met het beschrijven van de AO/IC in ARIS. De structuur in ARIS is op basis van bedrijfsfuncties. Binnen de afdeling Bedrijfsvoering zijn twee personen belast met het vastleggen van de AO/IC in ARIS.

Wij zien echter nog wel verbeterpotentie in de structuur van de procesbeschrijvingen in ARIS.

7.2 Overzichtelijkheid

Zo ziet het gekozen bedrijfsfunctiemodel er complex uit, met vele "vakjes". Wij vragen ons af of dit niet teveel ten koste gaat van de bruikbaarheid en doelmatigheid ervan. Ons inziens kost het erg veel tijd en geld om op deze wijze de AO/IC volledig beschreven te krijgen en te onderhouden. Het vergt instructie en specialisme om gewenste gegevens op overzichtelijke wijze beschikbaar te krijgen. Dan biedt ARIS wel mogelijkheden om mooie en overzichtelijke rapportages met procesbeschrijvingen te maken.

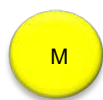
Risico

RvIG loopt het risico dat de kostbare investering niet doelmatig en doeltreffend zal zijn. Als het niet overzichtelijk is en teveel tijd/inspanning kost om te gebruiken, dan zal het nagenoeg niet worden gebruikt. Het doel dat met de investering is beoogd zal dan niet worden bereikt. Aangezien al minstens 2 jaar aan de AO/IC in ARIS wordt gewerkt, wordt dit risico als midden aangemerkt.

Handelingsperspectief

Binnen ARIS kan naast en vanuit de gegevens in het bedrijfsfunctiemodel een omgeving worden gecreëerd waarin de procesbeschrijvingen eenvoudig zichtbaar worden gemaakt volgens de structuur: Organigram, hoofdprocessen, deelprocessen, werkinstructies voor kritische activiteiten binnen die deelprocessen (incl. IT). Dat zal de bruikbaarheid voor een diversiteit aan belanghebbenden (naast controllers ook managers, (nieuwe) medewerkers, organisatieadviseurs, auditors, e.d.) aanzienlijk vergroten.

Prioriteit

Managementreactie

RvIG erkent het aangegeven risico en dankt de ADR voor het beschreven handelingsperspectief hetgeen in 2020 opgepakt zal worden binnen de directie Uitvoering.

7.3 IC-belang voor goede AO/IC

De essentie van een goede AO/IC ontbreekt ons inziens. Dat is namelijk een analyse van de belangrijkste bedrijfs-/procesrisico's en de wijze waarop en mate waarin beheersmaatregelen (IC) die risico's beperken. Dat dient de basis te zijn voor een betrouwbare administratie, verslaggeving en bestuurlijke informatievoorziening. Weliswaar zien wij bijvoorbeeld in het proces "Ontvangen en betalen van facturen en interne betaalstukken (declaraties)" enkele controlemaatregelen terug, echter

waarom (welke risico's worden beperkt) en hoe die controles worden uitgevoerd blijkt daar niet uit.

Ons inziens geldt voor de gehele ARIS beschrijving van RvIG dat risico's en controlemaatregelen onvoldoende zijn uitgewerkt.

Risico

Het ontbreken van risico's en beheersmaatregelen (IC) gaat ten koste van de bruikbaarheid en het nut van procesbeschrijvingen voor het doel waarvoor AO/IC normaliter wordt vervaardigd. Dit ondergraaft in aanzienlijke mate de doelmatigheid en doeltreffendheid van de omvangrijke investering in ARIS.

Handelingsperspectief

In de beschrijvingen kunnen per (deel)proces de daarbij te onderkennen relevante bedrijfs- en procesrisico's worden benoemd. Bij de te beschrijven controlemaatregelen kan worden vermeld welke risico's in welke mate daarmee worden beperkt. Dan kan per (deel)proces worden beoordeeld of alle relevante risico's afdoende worden beperkt en of andere controlemaatregelen benodigd zijn om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening te waarborgen. Risico assessments kunnen helpen alle relevante risico's in kaart te krijgen.

Prioriteit

Managementreactie

In algemene zin geldt dat de risico's en beheersmaatregelen (IC) van het rijk (BIR) en specifiek voor RvIG wel zijn benoemd en vastgelegd in Aris, maar moeten nog wel aan de verschillende werkprocessen als maatregel van IC worden gekoppeld. Dat gaan we bij de directie Uitvoering in elk geval voor de 6 belangrijkste processen oppakken in 2020 en zo gefaseerd verder implementeren binnen RvIG.

ARIS is nog niet volledig gevuld

Wij hebben tevens geconstateerd dat ARIS nog niet volledig is. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een beschrijving van het proces "Handmatige betalingen", waarvoor al wel een vakje is aangemaakt onder "Facturering".

Risico

Het risico bestaat hier eveneens dat dit ten koste gaat van de bruikbaarheid van de AO/IC als dergelijke voor beheersing relevante processen niet zijn beschreven. Aangezien al ruim 2 jaar wordt gewerkt aan de AO/IC in ARIS, wordt het risico als hoog aangemerkt.

Handelingsperspectief

Specifieke aandacht voor processen en delen daarvan die bijdragen tot een betere beheersing van de informatievoorziening en betrouwbaarheid van de verslaggeving daaruit.

Prioriteit

Managementreactie

Dit gaat over een specifiek proces van Bedrijfsvoering en is inmiddels binnen deze afdeling opgepakt en zal daarna worden verwerkt in Kennisweb, zodat deze gepubliceerd kan worden.

8 Aandachtspunten voor jaarverslag en eindejaarafsluiting

Bevindingen

Onze ervaring tijdens de controle geeft ons aanleiding aandacht te vragen voor enkele aspecten met betrekking tot de jaarafsluiting en het jaarverslag.

8.1

Aanlevering balansdossier erg laat en kwalitatief beperkt

Ondanks ons uitdrukkelijk verzoek en overlegging van de PBC (Prepared By Client lijst) reeds in zeer vroeg stadium van de controle hebben wij de documenten van het balansdossier erg laat ontvangen. Daarbij was het dossier onvolledig qua onderbouwingen. Specificaties waren niet in alle gevallen duidelijk en sloten niet altijd goed aan op elkaar of op het jaarverslag.

Risico

Het te laat, onjuist en onvolledig aanleveren van de benodigde stukken heeft tot gevolg dat de ADR onvoldoende tijd overhoudt om de verantwoording op deugdelijke wijze te controleren. Dat leidt tot onzekerheid ten aanzien van het beeld van enkele relevante posten in het jaarverslag, zoals de voorziening, kortlopende verplichtingen en de omzet. Dat leidt tevens tot onnodig veel aanvullende vragen en uitzoekwerkzaamheden.

Handelingsperspectief

In de toekomst eerder starten met het vervaardigen van het balansdossier en door interne controle de kwaliteit en overzichtelijkheid ervan waarborgen.

Prioriteit

Managementreactie

Met betrekking tot het aanleveren van de documenten van de PBC klopt dat RvIG deze erg laat heeft aangeleverd. Dit proces zal voor het komende jaar worden veranderd zodanig dat op tijd stukken worden aangeleverd daar waar mogelijk.

RvIG zou graag het proces rondom de communicatie, bespreken en opstellen rapportages met de ADR willen verbeteren. Van beide kanten kunnen aan dit proces verbeteringen worden doorgevoerd. Ook het proces rondom de interim rapportage verdient volgens RvIG aandacht zodat deze van meerwaarde kan zijn bij de eindrapportage. Het risico bestaat dat verwachtingen bij beide partijen en beeldvorming rondom opzet, bestaan en werking van zaken gaan afwijken en de toegevoegde waarde van de controle afneemt.

8.2

Interne controle op het jaarverslag niet zichtbaar

Het door ons ontvangen jaarverslag bevatte nog diverse onjuistheden en inconsistenties. Wij zien geen tekenen dat een tweede persoon er kritisch naar heeft gekeken en de onjuistheden eruit heeft gehaald.

Risico

Het is de verantwoordelijkheid van RvIG zelf om een adequaat jaarverslag (kort en lang) en kwalitatief goede onderbouwing daarbij aan te leveren. Dit maakt deel uit van het financieel beheer.

Handelingsperspectief

Door interne controle de kwaliteit van het jaarverslag waarborgen.

Prioriteit

Managementreactie

Het opleveren van de korte en de lange versie van het jaarverslag zullen anders tot stand komen waardoor meer ruimte is om intern te kunnen tegenlezen. Ook de maatregelen zoals beschreven bij de PBC zullen leiden tot meer tijd voor de verslaglegging.

9 GITC, application controls en IT-landschap

Bevindingen

In algemene zin geldt voor wijzigingsbeheer dat er geen op maat gemaakte beschrijving van de procedure is. De migratie naar SSC-ICT dient nog te worden beoordeeld. De bevindingen van het wachtwoordbeheer uit 2018 zijn opgevolgd. Ook voor Beveiliging van Componenten heeft er opvolging van de bevindingen uit 2018 plaatsgevonden. Voor een deel van de normen is bestaan/werking (nog) niet vastgesteld. Gebruikersbeheer is voor het merendeel van de normen 'deels effectief' beoordeeld:

- 1. De noodzakelijkheid van de rechten en de functiescheiding kunnen niet worden vastgesteld o.b.v. het 590 pagina's tellende document Toegangsanalyse 2019. Dat document is erg onduidelijk en onoverzichtelijk.
- 2. DATABAS kan, net als vorig jaar, rechtstreeks op de database muteren.

Over de toepassing van de Toegangsrechten Accountview en de periodieke controle daarop zal nadere afstemming tussen ADR en RvIG plaatsvinden.

Door de migratie is RvIG voor back-up en recovery afhankelijk van SSC-ICT en de effectiviteit van de getroffen maatregelen dient nog te worden vastgesteld.

Overige IT-gerelateerde controlewerkzaamheden zijn nog onderhanden. Daarover zal door ons separaat worden gerapporteerd.

Risico

Als er afgeweken wordt van procedurebeschrijvingen of de beschrijving afwezig of niet actueel is, dan kan dit leiden tot het onjuist uitvoeren van de werkzaamheden.

De afwijkingen m.b.t. Gebruikersbeheer kunnen ertoe leiden dat er sprake is van te ruim uitgegeven rechten en/of doorbreking van de functiescheiding. Hierdoor kunnen er handelingen plaatsvinden die niet conform de beoogde werkwijze zijn en er is geen periodieke controle die dit kan achterhalen.

Handelingsperspectief

Zorg voor volledige en actuele procedurebeschrijvingen en zorg ervoor dat de werkzaamheden conform deze beschrijving worden uitgevoerd en vastgelegd. Toon aan dat er geen sprake is van te ruime rechten en/of dat functiescheiding aanwezig en effectief is of neem daarvoor risico-mitigerende maatregelen.

Prioriteit

Managementreactie

1. De focus voor noodzakelijkheid erkennen wij maar is volgens ons geen onderzoeksobject.
2. De door RvIG gebruikte applicatie voor de financiële administratie werkt op deze wijze.
Naar aanleiding van de bespreking de interim rapportage is hierop reactie gegeven. Hierin is toegelicht welke mitigerende maatregelen RvIG heeft genomen

10 Ondertekening

Den Haag, 13 maart 2020

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00